

СТЕНОРАМА

засідання Комітету з питань цифрової трансформації

3 квітня 2024 року

Веде засідання голова Комітету КРЯЧКО М.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий день, шановні народні депутати, запрошені! Ми починаємо наш комітет. Наше засідання проходить в режимі відеоконференції. Голосування відбувається шляхом підняття рук та висловлення своєї позиції за, проти або утримався. Колеги, так що я прошу вас при голосуванні озвучувати своє прізвище та свою позицію по закону.

Для роботи комітету необхідно затвердити порядок денний. Він був вам надісланий електронною поштою. Тому прошу проголосувати. Хто – за?

ШТЕПА С.С. Штепа – за.

_____ . За.

АР'ЄВ В.І. Ар'єв – за.

_____ . За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Колеги, рішення прийнято.

Ми переходимо до першого питання порядку денного. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про цифровий контент та цифрові послуги" (реєстраційний номер 11041 від 26.02.24), поданий Кабінетом Міністрів України.

Запрошуємо до доповіді начальника управління реформування системи державного контролю та захисту прав споживачів департаменту регуляторної політики та підприємництва Міністерства економіки Тетяну Гринчук. Тетяно, прошу вас.

ГРИНЧУК Т.В. Доброго дня, шановні народні депутати України! Проект Закону розроблено на виконання "Прикінцевих положень" Закону України "Про цифровий контент та цифрові послуги" з метою унормування механізму застосування адміністративно-господарських санкцій до суб'єктів господарювання за порушення вимог цього закону та механізму адміністративного оскарження рішень Держпродспоживслужби щодо застосування відповідних санкцій.

На сьогодні механізму застосування адміністративно-господарських санкцій до суб'єктів господарювання та їх оскарження врегульовано базовим Законом України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" та удосконалено за результатами впровадження нещодавно прийнятого Закону України "Про адміністративну процедуру".

З метою запобігання суб'єктивному трактуванню норм та створення прозорого механізму застосування та оскарження господарських санкцій у сфері цифрового контенту та цифрових послуг пропонується доповнити Закон України "Про цифровий контент та цифрові послуги" посиленням на Закон "Про адміністративну процедуру" та на Закон про контроль.

Прийняття законопроекту забезпечить удосконалення механізму застосування адмінгосподарських санкцій до суб'єктів господарювання за порушення вимог Закону України "Про цифровий контент та цифрові послуги", а також механізму адміністративного оскарження рішень Держпродспоживслужби щодо застосування відповідних санкцій.

Додатково зазначу, що даний законопроект погоджено без зауважень усіма заінтересованими органами влади. Мін'юст надав тільки зауваження щодо нормативно-проектувальної техніки, які враховані в повному обсязі. Прошу підтримати законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, є питання до доповідача?

АР'ЄВ В.І. У мене є питання. А чому до нас на комітет не міг прийти і представити закон міністр або заступник міністра?

ГРИНЧУК Т.В. Зараз я знаю, що керівництво міністерства у відрядженнях і паралельно є комітети, у Наталухи комітет зараз відбувається саме в цей час, де присутній директор департаменту.

АР'ЄВ В.І. Тобто наш комітет за остаточним принципом. Шановні колеги, я вважаю це неповагою з боку міністерства і уряду загалом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимире, ви ж розумієте, що це питання не основне для нас, немає предмету відання нашого комітету. Це Маслова, так? Це комітет його. Мені хотілось би бачити керівництво, але, я так розумію... Да, ми можемо це як пропозицію або наше бачення надіслати Кабміну з такою пропозицією, щоб у нас на комітеті...

АР'ЄВ В.І. Я хочу, щоб ми зараз зробили на комітеті зауваження і такі самі пропозиції надіслали, тому що це повага до комітету Верховної Ради з боку уряду, який контролює...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимире, я згоден з вами. Так, ми як пропозицію і зауваження зробимо.

Так, Тетяно, дякую вам за доповідь. Я прошу до співповіді Сергія Штепу.

ШТЕПА С.С. Доброго дня, шановні колеги. В межах предметів відання нашого комітету щодо запропонованих законопроектом 11041 змін хочу зазначити наступне. Міністерство цифрової трансформації повідомляє про

відсутність пропозицій, зауважень до вказаного проекту закону. Але одночасно зазначає, що норми Закону України "Про цифровий контент та цифрові послуги" дозволяють імплементувати Директиву ЄС №2019/770 Європейського парламенту і Ради від 29 травня 2019 року про певні аспекти щодо договорів постачання цифрового контенту та цифрових послуг. І також хочу зазначити те, що Мінцифрою наразі здійснюється підготовка відповідних пропозицій.

Тому, підтримуючи запропоновані законопроектом зміни, пропоную прийняти висновок до законопроекту і ухвалити таке рішення.

Перше. Рекомендувати Комітету Верховної Ради з питань правової політики рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду у першому читанні прийняти за основу проект Закону про внесення змін до Закону України "Про цифровий контент та цифрові послуги" (реєстраційний номер 11041), внесений Кабінетом Міністрів України.

І друге. Направити висновок про розгляд зазначеного законопроекту до Комітету Верховної Ради з питань правової політики.

Дякую і прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію.

Я прошу керівництво секретаріату нашого доповнити нашими пропозиціями та зауваженнями до Кабміну.

Дякую, Сергію. Дякую, Тетяно.

Є пропозиція підтримати рішення, що було озвучене Сергієм Штепою, та проголосувати.

Хто – за? Проти? Утримався?

ШТЕПА С.С. Штепа – за.

РУДИК К.О. Рудик – за.

ЛАРІН С.М. Ларін – за.

АР'ЄВ В.І. Ар'єв – утримався.

ШВАЧКО А.О. Швачко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Рішення прийнято.

Тетяно, дякую вам за доповідь.

ГРИНЧУК Т.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми йдемо далі.

Друге питання порядку денного. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про засади внутрішньої і зовнішньої політики" щодо формування комплексного підходу до внутрішньої політики у ветеранській сфері (реєстраційний номер 11007 від 12.02.2024), поданий народним депутатом України Тарасом Тарасенком та іншими.

Так, я прошу до доповіді Вікторію Подгорну.

ПОДГОРНА В.В. Доброго дня, колеги. Проектом Закону реєстраційний номер 11007 пропонується внести зміни до Закону України "Про засади внутрішньої і зовнішньої політики", доповнивши його статтею 10-1 щодо визначення засад внутрішньої політики у ветеранській сфері.

Зокрема, пропонується визначити, що основними засадами внутрішньої політики у ветеранській сфері є створення єдиної державної електронної системи турботи про ветеранів війни, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) захисників та захисниць України, членів сімей осіб, зниклих безвісти у зв'язку із збройним конфліктом, воєнними діями, тимчасовою окупацією території України,

членів сімей осіб, які перебувають у полоні, та постраждалих учасників Революції Гідності.

Пропоную підтримати законопроект та його опрацювання... опрацювати, враховуючи запропоновані редакційні зміни до нього. Редакцію змін викладено у висновку комітету.

Враховуючи зазначене, пропоную ухвалити висновок до законопроекту та таке рішення комітету.

Перше. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів врахувати пропозиції під час підготовки та розгляду, та опрацювання проекту Закону про внесення змін до Закону України "Про засади внутрішньої і зовнішньої політики" щодо формування комплексного підходу до внутрішньої політики у ветеранській сфері (реєстраційний номер 11007).

Друге. Направити цей висновок до Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Вікторія.

Я пропоную підтримати рішення, що було озвучено, та проголосувати.

Хто – за? Проти? Утримався?

ШТЕПА С.С. Штепа – за.

РУДИК К.О. Рудик – за.

ШВАЧКО А.О. Швачко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимире, повторіть, будь ласка, вашу позицію.

АР'ЄВ В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Рішення прийнято.

Ми йдемо далі. Третє питання порядку денного. Проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про оренду землі" щодо врегулювання питання оформлення типового договору оренди землі в електронній формі (реєстраційний номер 10165 від 20.10.2023 року).

Прошу, доповідь Сергія Штепи.

ШТЕПА С.С. Доброго дня, шановні колеги. Розглянувши законопроект номер 10165 в межах предметів відання, наш підкомітет звертає увагу на положення про можливість укладення договору оренди землі в письмовій або електронній формі. Електронна форма договору, в тому числі і електронна форма договору оренди землі, є різновидом письмової форми такого договору або правочину в цілому, а не є його окремою формою, відмінною від письмової, як зазначається в проекті.

До законопроекту також надійшли зауваження і пропозиції Міністерства юстиції, яке зазначає, зокрема, що можливість укладення договору оренди землі в електронній формі нормативно визначено. Проте наразі функціонал державного реєстру прав та єдиного державного вебпорталу електронних послуг не дає можливості реалізувати положення законодавства щодо подання договорів оренди землі в електронній формі для проведення державної реєстрації прав оренди. Така можливість з'явиться після доопрацювання програмного забезпечення державного реєстру прав та порталу "Дія", яке буде зроблене пізніше в рамках пріоритетів з цифровізації і, за потреби, буде також супроводжуватися урядовим законопроектом. Більш детально зауваження і пропозиції викладені в проекті висновку.

Наш підкомітет підтримує спрощення процедури оформлення права оренди землі з використанням засобів електронної ідентифікації та інформаційно-комунікаційних систем, проте сам законопроект потребує

доопрацювання з урахуванням зауважень і пропозицій. Тому пропоную прийняти наступний висновок до законопроекту і ухвалити таке рішення.

Перше. Рекомендувати Комітету з питань аграрної та земельної політики врахувати висловлені зауваження та пропозиції під час підготовки та розгляду проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про оренду землі" щодо врегулювання питання оформлення типового договору оренди землі в електронній формі (реєстраційний номер 10165).

І друге. Направити висновок комітету про розгляд зазначеного законопроекту до Комітету з питань аграрної та земельної політики.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію.

Є пропозиція підтримати рішення, що було озвучено та проголосувати.

Хто – за? Проти? Утримався?

ШТЕПА С.С. Штепа – за.

РУДИК К.О. Рудик – за.

ШВАЧКО А.О. Швачко – за.

АР'ЄВ В.В. Ар'єв – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Рішення прийнято.

Ми переходимо до четвертого питання порядку денного. Проект Закону про єдину систему відеомоніторингу стану публічної безпеки (реєстраційний номер 11031 від 20.02.2024 року). Прошу до доповіді Вікторію Подгорну.

ПОДГОРНА В.В. Скажіть, будь ласка, а у нас немає автора законопроекту? Тому що це дуже і дуже важливий законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На жаль, так, я розумію. Ми запрошували...

ПОДГОРНА В.В. Я висловлю свою точку зору зразу перш ніж висновок комітету. Я вважаю, що це дуже небезпечний законопроект в такому вигляді, як він створений. Зазначає навіть Міністерство цифрової трансформації, що системний аналіз положень законопроекту вказано на необхідність передбачення ненадмірної обробки персональних даних, а також справедливе визначення балансу між публічним і приватним інтересом. Що немає інформації в законі щодо порядку видалення, знищення персональних даних. Що зважаючи на практику, що є ризики помилкової ідентифікації суб'єкта персональних даних, його не варто робити основним в процесі здійснення кримінально-процесуальних дій. Тому що це будуть ризикові помилки і порушення прав людини.

Більше того, дуже великі проблеми у всіх країнах, навіть не країнах, європейських країнах немає тотальної системи такої, як пропонується в цьому законопроекті. Вона є тільки, вибачте, в Китаї, неприйнятна для демократичних країн. Але є такі системи у великих містах Smart City, які здійснюють такий моніторинг, і дуже велика критика, і дуже багато я про це говорила колись, про інший законопроект, дуже багато судових позовів від громадян на таку систему. І я більш того скажу, що так як я мала можливість побачити позицію ОДІР, це, вважайте, фактично Венеційська комісія з цього питання, то вони дуже прискіпливо ставляться саме до таких законопроектів, які можуть порушувати персональні дані і в результаті права людини. А тут я висновок зараз вам зачитаю: законопроект розроблений із забезпечення національної державної безпеки, підвищення загального рівня публічної безпеки і порядку, забезпечення безпеки місць проживання та перебування громадян шляхом запровадження на базі органів державної влади та органів

місцевого самоврядування у відповідності з єдиними функціональними технологічними стандартами єдиної системи відеомоніторингу стану публічної безпеки.

Міністерство цифрової трансформації у своєму висновку до законопроекту зазначило про необхідність його доопрацювання (я б сказала, що серйозного доопрацювання) відповідно до законів України "Про захист персональних даних", "Про електронні довірчі послуги". Більш детальні зауваження викладені у висновку комітету, які ви бачили.

Адміністрація держспецзв'язку повідомила про потреби доопрацювання законопроекту з урахуванням того, що відповідно до статті 14 Закону України "Про державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України" обов'язок здійснення державного контролю за станом криптографічного і технічного захисту державних інформаційних ресурсів та інформації, вимога щодо захисту якого встановлена законом, покладена на Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України.

Пропоную ухвалити висновок до законопроекту і рішення комітету.

Перше. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності врахувати висловлені зауваження та пропозиції під час підготовки та розгляду проекту Закону про єдину систему відеомоніторингу стану публічної безпеки (реєстраційний номер 11031).

Друге. Направити висновок про розгляд зазначеного законопроекту до Комітету з питань правоохоронної діяльності.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я хотів би надати слово Юлії Деркаченко, представнику Уповноваженого.

ДЕРКАЧЕНКО Ю.В. Вітаю, шановні колеги! Прийняття проекту Закону в такій редакції може призвести до порушення прав і свобод людини та в значній мірі обмежить фундаментальне право кожної особи на

приватність, гарантоване Конституцією України, Законом України "Про захист персональних даних", Конвенцією про захист прав людини основоположних свобод та Конвенцією про автоматизовану обробку і захист персональних даних (108). Позиція Уповноваженого Верховної Ради України викладена на дев'яти сторінках. Підтримується законопроект, але з урахуванням зауважень та пропозицій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, а я хотів би тоді, може, ми це питання ще продискутуємо і, може, є як пропозиція відхилити і не підтримувати це. Вікторія, що ви думаєте на це?

ПОДГОРНА В.В. Я буду проти голосувати. Я вважаю, що це дуже незрілий законопроект, не враховує дуже багато аспектів. І я ж говорю, автори навіть не прийшли презентувати і приймати участь у дискусії. Тому що це вкрай небезпечний законопроект, про це, якщо ви знаєте, є навіть визначення: *surveillance capitalism*. Там книжки цілі написані про те, що це дуже обережно треба вводити. І я знаю по висновку ОДІР до мого законопроекту, да, у нас не настільки багато, немає ніякої автоматизованої єдиної системи збору фактично персональних даних на основі цього відеомоніторингу. І то у нас зазначено, що державні органи повинні бути незалежні, спеціальні органи, які, от наприклад, Закон про GDPR, його не прийнято, і там окремий орган, тільки незалежний, може контролювати ці процеси. Поки нема такого органу, у нас нема навіть можливості приймати такі закони.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, колеги...

_____. *(Не чути)*

АР'ЄВ В.І. Я підтримую ідею, що треба рекомендувати цей законопроект відхилити і писати абсолютно новий відповідно до європейських норм.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, тоді... Є ще пропозиції у інших колег? Ви не проти...

_____. Підтримую відхилення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, тоді є пропозиція змінити наше рішення, яке ми планували, і пропоную відхилити цей законопроект до розгляду до першого читання.

Тому прошу голосувати. Хто – за?

РУДИК К.О. Рудик – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Проти? Утримався?

АР'ЄВ В.І. Ар'єв – за.

ШВАЧКО А.О. Швачко – за.

ШТЕПА С.С. Штепа – за.

АР'ЄВ В.І. Ар'єв – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Рішення прийнято. Тому проект нашим комітетом відхилено. Ми йдемо далі.

Дякую, Вікторія. Дякую, Юлія.

Ми йдемо далі. У нас ще питання у "Різному", да. На виконання рекомендацій слухань у комітеті, які відбулися 19 грудня 2023 року, є необхідність створення робочої групи з доопрацювання законодавства у сфері доступу до інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики.

Колеги, є пропозиція створити робочу групу та визначити Сергія Штепу її головою. Також запрошую всіх членів нашого комітету до складу робочої групи. Тому прошу прийняти відповідне рішення та проголосувати.

Хто – за? Проти? Утримався?

ШТЕПА С.С. Штепа – за.

ШВАЧКО А.О. Швачко – за

ЛАРІН С.М. Ларін – за.

_____ . За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Рішення прийнято.

І дякую за комітет. Всі питання вичерпані. До побачення.